Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gwasanaeth **Ynni**
Energy Service

Cefnogi ymdrech Cymru i greu economi carbon isel lwyddiannus
Supporting Wales' drive towards a successful low carbon economy

Adroddiad Blynyddol 2018-19

Gwasanaeth **Ynni**
Energy Service

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cefnogi ymdrech Cymru i greu economi carbon isel lwyddiannus

Supporting Wales' drive towards a successful low carbon economy

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno cyflawniadau Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru dros y naw mis cyntaf, o fis Gorffennaf 2018 i fis Mawrth 2019.

Mae gan Lywodraeth Cymru dargedau uchelgeisiol ar gyfer lleihau allyriadau nwyon ty gwydr a chreu ynni adnewyddadwy sy'n eiddo i bobl leol.

Mae'r Gwasanaeth Ynni yn rhoi cymorth i'r sector cyhoeddus a grwpiau cymunedol i weithio tuag at y targedau hyn. Nod y Gwasanaeth yw helpu i roi prosiectau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy ar waith ledled Cymru.

Caiff y Gwasanaeth ei gynnal o fis Gorffennaf 2018 i fis Mawrth 2022, gan gyfuno ac adeiladu ar raglenni blaenorol Llywodraeth Cymru gan gynnwys Cymru Effeithlon, Twf Gwyrdd Cymru a'r gwasanaeth Ynni Lleol.

Gwasanaeth Ynni
Energy Service

Cefnogi yndrech Cymru i greu economi carbon isel lwyddiannus
Supporting Wales' drive towards a successful low carbon economy

Tabl Cynnwys

Teitl y dudalen	Rhif y dudalen
Prif allbynnau yn 2018/19	5
Prif gyflawniadau yn 2018/19	6
Pa fath o gymorth y mae'r Gwasanaeth Ynni yn ei gynnig?	6
Pa fathau o brosiectau a gafodd gymorth gan y Gwasanaeth Ynni?	6
Sut y caiff prosiectau ynni yng Nghymru eu hariannu a'u rhedeg?	6
Pa fath o gymorth y mae'r Gwasanaeth Ynni yn ei gynnig?	7
Pa fath o brosiectau a gafodd gymorth gan y Gwasanaeth Ynni?	8
Sut y caiff prosiectau ynni yng Nghymru eu hariannu a'u rhedeg?	8
Re:fit Cymru - Contractau Perfformiad Ynni	9
Pwy wnaeth ymgysylltu â'r Gwasanaeth Ynni yn 2018-19?	9
Astudiaethau Achos	10
Sector Cymunedol: Ynni Gwynt	11
Sector Cymunedol: Storio Batri Solar	11
Sector Cymunedol: Goleuadau Strydoedd	12
Sector Cyhoeddus: Effeithlonrwydd Ynni mewn Ystadau	12
Sector Cyhoeddus: Fferm Solar	13
Gweithgarwch Strategol	14
Cynllunio Ynni Rhanbarthol	15
Astudiaethau seilwaith fflyd a cherbydau trydanol	16
Lansio Ffyniant i Bawb: Cymru Carbon Isel	16

Prif allbynnau yn 2018/19

Prosiectau sydd ar fin cwblhau'r trefniadau ariannol

Pan fydd prosiectau effeithlonrwydd ynni neu ynni adnewyddadwy wedi cwblhau'r trefniadau ariannol, neilltuir cyllid iddynt a byddant yn barod i gael eu prynu a'u hadeiladu neu eu gosod.

Nifer y prosiectau effeithlonrwydd ynni
26

Nifer y prosiectau ynni adnewyddadwy
16

Incwm ac arbedion y sector cyhoeddus (oes y prosiect)
£61,258,000

Incwm cymunedol (oes y prosiect)
£1,400,000

Cyfanswm capasiti gosodedig ar gyfer ynni adnewyddadwy
3MW

Lleihau carbon (oes y prosiect)
113,370 tCO2e

Gwerth prosiectau a ariannwyd gan Raglen Cyllid Cymru
£25,837,000

Cyfanswm gwerth buddsoddiadau
£30,250,000

Prif gyflawniadau yn 2018/19

Prosiectau ychwanegol sydd ar y gweill

Mae'r prosiectau ychwanegol sydd ar y gweill yn cynnwys unrhyw brosiectau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy newydd y mae'r Gwasanaeth Ynni yn eu cefnogi ar gam datblygu cynnar, gyda'r posibilrwydd o'u rhoi ar waith yn y dyfodol. Mae'r ffigurau isod yn cyfeirio at y prosiectau ychwanegol newydd sydd ar y gweill o 1 Gorffennaf 2018. Yn ogystal â hyn, mae'r Gwasanaeth Ynni yn parhau i gefnogi prosiectau a etifeddwyd sy'n deillio o raglenni blaenorol Llywodraeth Cymru.

Cyfanswm capasiti gosodedig posibl ar gyfer ynni adnewyddadwy
14MW

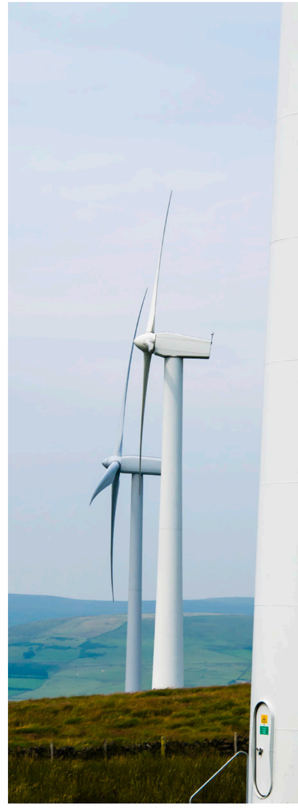

Nifer y prosiectau effeithlonrwydd ynni
26

Nifer y prosiectau ynni adnewyddadwy
39

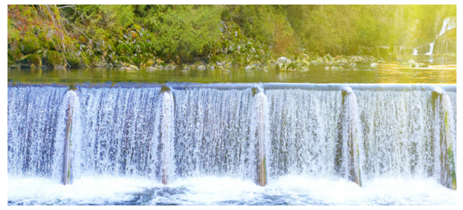

Pa fath o gymorth y mae'r Gwasanaeth Ynni yn ei gynnig?

Mae'r Gwasanaeth Ynni yn darparu cymorth technegol a masnachol a chymorth ar faterion yn ymwneud â chaffael, a hynny am ddim, er mwyn helpu i ddatblygu prosiectau effeithlonrwydd ynni neu ynni adnewyddadwy mawr, o'r cam cysyniadol i'r diwedd. Mae hyn yn cynnwys cydweithio'n agos â chyrff cyhoeddus, grwpiau cymunedol a, lle y bo angen, rhanddeiliaid eraill a all ddylanwadu ar hyfywedd prosiect, megis gweithredwyr rhwydweithiau dosbarth.

Caiff pob defnyddiwr gwasanaeth gymorth gan reolwr datblygu penodol o'r Gwasanaeth Ynni i gydlynu a darparu cymorth sydd wedi'i deilwra i'w anghenion, yn ogystal ag arweinydd strategol er mwyn sicrhau ymrwymiad ar lefel uwch yn ei sefydliad a chysoni gwaith y prosiect â blaenoriaethau datgarboneiddio ac economaidd ehangach ar lefel ranbarthol a chenedlaethol.

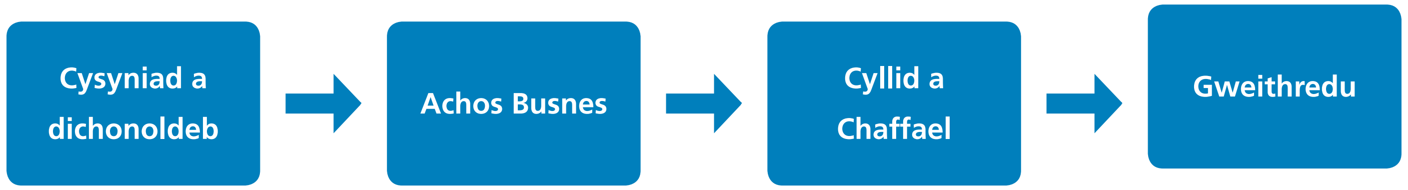

(Uchod) Ffigur 1: Mae Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru yn helpu i ddatblygu prosiectau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy o'r cam cysyniadol hyd at yr adeg y cânt eu rhoi ar waith.

Pa fathau o brosiectau a gafodd gymorth gan y Gwasanaeth Ynni?

Mae'r prosiectau cyffredin y mae'r Gwasanaeth Ynni yn eu cefnogi yn cynnwys:

- Effeithlonrwydd ynni mewn ystadau: gosod nifer o dechnolegau effeithlonrwydd ynni ar sawl safle i leihau'r defnydd o ynni a'r costau cysylltiedig, er enghraifft inswleiddio, gosod goleuadau effeithlon ac uwchraddio systemau gwresogi adeiladau awdurdodau lleol;
- Gosod dulliau creu ynni adnewyddadwy ar adeiladau: gosod technolegau ynni adnewyddadwy ar sawl safle i greu mwy o ynni adnewyddadwy a chynyddu incwm ar ffurf paneli ffotofoltäig solar, sy'n gysylltiedig â phrosiectau effeithlonrwydd ynni fel arfer;
- Uwchraddio goleuadau strydoedd: uwchraddio goleuadau strydoedd er mwyn lleihau'r defnydd o ynni a'r costau cysylltiedig, drwy osod lampiau LED neu reolyddion deallus yn eu lle neu leihau nifer yr oriau y cânt eu defnyddio
- Creu ynni adnewyddadwy: datblygu cynlluniau gwynt, ffermydd solar neu ynni dŵr sy'n eiddo i'r sector cyhoeddus neu grwpiau cymunedol lleol i greu ynni adnewyddadwy ac incwm.

Sut y caiff prosiectau ynni yng Nghymru eu hariannu a'u rhedeg?

Mae'r prosiectau cyffredin y mae'r Gwasanaeth Ynni yn eu cefnogi yn cynnwys:

- Rhaglen Cyllid Cymru: cyllid di-log i brosiectau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy y sector cyhoeddus a ddarperir gan Lywodraeth Cymru;
- Banc Datblygu Cymru: benthyciadau a buddsoddiad hyblyg i fentrau ynni adnewyddadwy sy'n eiddo i'r gymuned;
- Y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus: cyllid cost isel, hirdymor i'r sector cyhoeddus;
- Cronfeydd mewnol y sector cyhoeddus: cyllidebau cyfalaf neu gronfeydd ailgylchu;
- Llwybrau amgen i gyllid: megis trefniadau prynu ynni, cynigion cyfranddaliadau cymunedol neu drefniadau eraill lle y caiff ynni adnewyddadwy ei werthu i sefydliadau eraill.

"Heb gymorth gan y Gwasanaeth Ynni, fwy na thebyg na fyddem wedi parhau i ddatblygu'r prosiect gan y byddai'n rhaid ein bod wedi cael cymorth allanol ac nid oedd gennym yr arian na'r gefnogaeth i gael hynny. Drwy allu mynd at yr uwch-reolwyr a rhoi gwybod bod cymorth ar gael am ddim, mae'n ennyn cefnogaeth i ni allu bwrw ati.

Defnyddiwr Gwasanaeth Ynni

Re:fit Cymru: Contractau Perfformiad Ynni

Mae sawl corff cyhoeddus yn defnyddio fframwaith Re:fit Cymru i redeg prosiectau effeithlonrwydd ynni ar raddfa fawr. Mae hyn yn rhoi 'contract perfformiad ynni' i gyrff cyhoeddus, sef strwythur sy'n gwarantu arbedion ar filiau ynni ar ôl gosod technolegau effeithlonrwydd ynni neu ynni adnewyddadwy. Mae prosiectau Re:fit yn costio dros £1 filiwn yr un a gellir eu hariannu drwy fenthyciadau di-log gan Raglen Cyllid Cymru. Caiff cymorth i ddatblygu prosiectau Re:fit ei ddarparu gan dîm dynodedig a ariennir gan yr Undeb Ewropeaidd drwy Lywodraeth Cymru.

Pwy wnaeth ymgysylltu â'r Gwasanaeth Ynni yn 2018-19?

Ym Mlwyddyn 1, ymgysylltodd y Gwasanaeth Ynni ag amrywiaeth eang o sefydliadau yng Nghymru:

54	o grwpiau cymunedol
22	o awdurdodau Lleol
11	o sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus *
10	Byrddiau Iechyd ac Ymddiriedolaeth
9	Prifysgolion a cholegau
7	Cyngor Tref a Chymuned
3	Gwasanaeth Tân ac Achub

*gan gynnwys Llywodraeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Amgueddfeydd Cenedlaethol, Cydwasanaethau'r GIG, Parciau Cenedlaethol, Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, Cyngor Celfyddydau Cymru a Chyngor Chwaraeon Cymru.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gwasanaeth **Ynni**
Energy Service

Cefnogi ymdrech Cymru i greu economi carbon isel lwyddiannus

Supporting Wales' drive towards a successful low carbon economy

Astudiaethau Achos

Mae'r adran hon yn cyflwyno pum astudiaeth achos o brosiectau a gefnogwyd gan y Gwasanaeth Ynni yn 2018-19.

Sector Cymunedol: Ynni Gwynt

Mae Renewable Power Pembrokeshire yn Gymdeithas Budd Cydweithredol a Chymunedol sy’n cwmpasu Sir Benfro gyfan. Mae ei hamcanion cyffredinol yn cynnwys cwblhau gweithgareddau er budd i’r gymuned a hyrwyddo dulliau arbed ynni ac ynni adnewyddadwy yn y sir.

Mae’r Gwasanaeth Ynni wedi dangos cefnogaeth sylweddol i dyrbin gwynt 900 kW East Williamston drwy waith technegol a masnachol cymhleth a gwaith dichonoldeb ym maes caffael, yn ogystal â chael caniatadau tir a chynllunio wrth iddo symud ymlaen i gwblhau’r trefniadau ariannol a’r gwaith adeiladu.

Gwnaeth Llywodraeth Cymru ddarparu grant i’r grŵp cymunedol ddatblygu’r prosiect; bydd y tyrbin yn costio £1.1 miliwn a bydd angen £300k ychwanegol i gysylltu â’r grid a chael mynediad iddo. Caiff hyn ei gefnogi gan fenthyciad o £1.4 miliwn gan Fanc Datblygu Cymru. Gwnaeth y Gwasanaeth Ynni roi cymorth i’r grŵp cymunedol gael Tariff Cyflenwi Trydan ar gyfer y prosiect cyn y dyddiad cau ym mis Mawrth 2019. Mae hyn yn golygu y bydd y grŵp cymunedol yn derbyn lefel incwm sefydlog o gynhyrchu trydan adnewyddadwy am 25 mlynedd. Disgwylir i’r prosiect gynhyrchu ei ynni cyntaf ym mis Mawrth 2020.

Sector Cymunedol: Storio Batri Solar

Cwmni cydweithredol cymunedol yw Gower Power sy’n arbenigo mewn sefydlu, datblygu a sicrhau cyllid ar gyfer mentrau cymdeithasol ac ecolegol bach. Ei nod yw datblygu ardal y Gŵyr yn Ne-orllewin Cymru i fod yn ardal flaenllaw o ran cydnerthedd a chynaliadwyedd.

Cafodd Gower Power gymorth gan y Gwasanaeth Ynni i ddatblygu a gweithredu system storio batris ar raddfa fawr ar fferm solar 1MW sydd eisos yn eiddo i’r gymuned. Bydd y prosiect storio yn helpu i wneud y mwyaf o fuddiannau ac incwm y fferm solar ac yn sicrhau y gellir cyflenwi trydan adnewyddadwy yn uniongyrchol i fusnesau a phreswylwyr lleol. Gwnaeth y Gwasanaeth Ynni helpu gyda’r gwaith technegol ac ariannol a’r gwaith dichonoldeb masnachol ar gyfer y prosiect, gan sicrhau grant o £59,000 gan Lywodraeth Cymru a benthyciad o £315,000 i brynu a gosod batri Tesla graddfa 228kW â chapasiti i storio 912kWh.

Caiff aelodau o’r gymuned leol gyfle i ddefnyddio a/neu fuddsoddi mewn trydan adnewyddadwy o osodiad Storio Solar Gower Power. Caiff y system ei gosod yn ystod hydref 2018 a chaiff y cynnig cyfranddaliadau ei lansio ym mis Rhagfyr 2019.

Sector Cyhoeddus: Effeithlonrwydd Ynni mewn Ystadau

Cafodd Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen gymorth gan y Gwasanaeth Ynni i ddatblygu dau gynllun effeithlonrwydd ynni ar raddfa fawr, un ar gyfer pum canolfan hamdden a’r llall ar gyfer pum adeilad y cyngor, gan gynnwys canolfannau dysgu oedolion. Roedd hyn yn cynnwys cydweithio’n agos â thimau eiddo ac ynni y cyngor ac ymweld â safleoedd a chwblhau cyfrifiadau technegol i ddatblygu pecyn o fesurau effeithlonrwydd ynni addas ar gyfer y safleoedd. Roedd y mesurau arfaethedig yn cynnwys insiwleiddio adeiladau, insiwleiddio pibelli, goleuadau LED, rhesymoli ac uwchraddio boeleri, cyfuno gwres a phŵer, uwchraddio systemau awyru, gorchuddion ar gyfer pyllau nofio, optimeiddio rheolyddion unedau trin aer a phaneli ffotofoltäig solar.

Mae cyfanswm gwerth y mesurau gwella hyn tua £1.2 miliwn. Disgwylir i’r ddau brosiect hyn arbed tua £2.9 miliwn i’r cyngor ar gostau ynni a lleihau allyriadau carbon o 6,700 o dunelli yn ystod eu cyfnodau gweithredu.

Sector Cymunedol: Goleuadau Strydoedd

Cydweithiodd y Gwasanaeth Ynni â Chyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot i sicrhau£982,000 drwy Raglen Cyllid Cymru i fuddsoddi mewn rhaglen fawr i uwchraddio goleuadau strydoedd. Roedd hyn yn cynnwys cwblhau adolygiad cynhwysfawr o’r goleuadau strydoedd sydd eisoes yn bodoli a nodi amrywiaeth o opsiynau ar gyfer arbed ynni, costau a charbon drwy osod goleuadau LED a sicrhau’r strategaeth gyffredinol orau ar gyfer goleuadau strydoedd.

Cytunwyd ar y dull terfynol â thimau ynni a goleuadau strydoedd y cyngor gan ystyried iechyd, diogelwch, lles a blaenoriaethau eraill y cyngor. Yn dilyn hyn, gwnaeth y Gwasanaeth Ynni baratoi’r achos busnes a chefnogi cyfrifiadau technegol a ddefnyddiwyd i gael cymeradwyaeth gan dîm cyllid y cyngor a chytuno ar fenthyciad di-log gan Raglen Cyllid Cymru. Disgwylir i’r prosiect arbed £2.7 miliwn i’r cyngor ar filiau ynni a 4,900 o dunelli o garbon dros gyfnod gweithredu’r prosiect o 20 mlynedd.

1

2

1. Diolch i gymorth gan y Gwasanaeth Ynni, llwyddodd Gower Power i osod y batri Tesla, fel y gwelir yn y llun gyferbyn.

2. Gwnaeth y Gwasanaeth Ynni roi cymorth i Gyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen osod boeleri newydd yn lle hen foeleri nad oeddent yn ynni-effeithlon.

Sector Cyhoeddus: Fferm Solar

Gwnaeth y Gwasanaeth Ynni helpu Cyngor Caerdydd i ddatblygu fferm solar fawr ar safle tirlenwi gynt. Mae'r fferm solar 9MW, a fydd yn cynnwys gosod 33,000 o baneli ffotofoltäig solar, yn brosiect blaenllaw ar gyfer y sector cyhoeddus yng Nghymru. Yn ogystal â chynhyrchu ynni adnewyddadwy sy'n eiddo i bobl leol, bydd y prosiect yn creu incwm i'r cyngor drwy werthu trydan gwyrdd i waith trin dŵr cyfagos sy'n eiddo i Dŵr Cymru.

Mae Cyngor Caerdydd wedi ystyried adeiladu fferm solar ar safle tirlenwi Ffordd Lamby am sawl blwyddyn. Cafodd y prosiect drafferthion yn sicrhau momentwm, yn bennaf oherwydd yr ansicrwydd ynghylch cymorthdaliadau cynhyrchu ynni adnewyddadwy a phwysau cystadleuol arall ar gyllideb cyfalaf y cyngor.

Gan fod safle tirlenwi gynt yn parhau i nwyo ac yn cynnwys ecoleg gymhleth a bod gofyniad i ailagor mynediad i'r cyhoedd o amgylch llwybr yr arfordir, roedd sawl her sylweddol o ran datblygu'r safle.

Helpodd y Gwasanaeth Ynni y cyngor i fanteisio ar y buddiannau yn deillio o ddatblygu'r safle ei hun yn hytrach na throsglwyddo'r cyfle i gwmni preifat. Gwnaeth y Gwasanaeth Ynni roi cymorth i'r cyngor drwy gydol y broses gymhleth o gyflwyno cynlluniau, rhoi arweiniad drwy gydol y broses gaffael a chreu modelau masnachol manwl ar gyfer amrywiaeth o senarios economaidd. O ganlyniad, teithiodd y prosiect drwy brosesau cymeradwyo mewnol ar lefel cabinet y cyngor a llwyddodd i negodi cytundeb prynu ynni (PPA) gyda Dŵr Cymru. Disgwylir i'r fferm solar gael ei hadeiladu'n llawn a'i gweithredu yn ystod hydref 2020.

Gweithgarwch Strategol

Yn ogystal â'r gwaith craidd ar effeithlonrwydd ynni a phrosiectau ynni adnewyddadwy, cwblhaodd y Gwasanaeth Ynni sawl gweithgaredd arall ym mhob rhan o'r sector cyhoeddus a chymunedol yng Nghymru:

Arolwg ar ddatgarboneiddio yn y sector cyhoeddus yng Nghymru

Mae'r sector cyhoeddus yng Nghymru wedi bod yn cymryd camau gweithredu i leihau allyriadau carbon. Gwnaeth Llywodraeth Cymru gomisiynu'r Gwasanaeth Ynni i gynnal arolwg manwl o 54 o gyrff cyhoeddus i gael dealltwriaeth well o'r sefyllfa ar hyn o bryd o ran y gweithgarwch datgarboneiddio hwn ym mhob rhan o'r sector. Mae'r arolwg yn canolbwyntio ar ddull y sector cyhoeddus yng Nghymru o fynd i'r afael â'r canlynol:

- Targedau datgarboneiddio a'r cynnydd hyd yn hyn;
- Dulliau llywodraethu ac adnoddau rheoli carbon;
- Data ac adrodd yn ôl ar y defnydd o ynni ac allyriadau carbon;
- Gweithgarwch i leihau allyriadau o adeiladau, fflyd, defnydd tir a chynhyrchu ynni adnewyddadwy neu garbon isel;
- Polisïau caffael yn ymwneud â datgarboneiddio.

Mae canlyniadau'r arolwg hwn yn cael eu defnyddio ar hyn o bryd i lywio'r fethodoleg safonol sy'n cael ei datblygu gan Lywodraeth Cymru i adrodd yn ôl ar allyriadau carbon ac asesu'r cynnydd tuag at darged 2030 ar gyfer niwtralrwydd carbon yn y sector cyhoeddus.

Mae'r data crai hefyd yn cael eu defnyddio gan Wasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru i nodi cyfleoedd penodol i roi prosiectau effeithlonrwydd ynni ac ynni adnewyddadwy ar waith.

Cynllunio Ynni Rhanbarthol

Mae'r Gwasanaeth Ynni yn cydweithio â rhanddeiliaid yn Rhanbarth Dinas Caerdydd, Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru a Phartneriaeth Tyfu Canolbarth Cymru i greu cynlluniau ynni rhanbarthol ar gyfer pob ardal economaidd. Bydd y gwaith hwn yn cynnwys materion yn ymwneud ag ynni o fewn cynlluniau ehangach ar gyfer datblygiad economaidd a thwf ac yn annog dull sy'n seiliedig ar leoedd i fynd i'r afael â datgarboneiddio. Bydd y cynlluniau yn nodi llif o brosiectau y gellir buddsoddi ynddynt er mwyn sicrhau y gellir lleihau carbon ym mhob rhanbarth. Mae'r gwaith cynllunio ynni rhanbarthol wedi'i rannu'n ddau gam:

Cam 1: Datblygu Strategaeth Ynni

Asesiad o'r sefyllfa → Asesiad llinell sylfaen → Creu gweledigaeth a chynnwys strategol → Modelu systemau ynni a dadansoddi economaidd

Cam 2: Datblygu Cynllun Darparu Ynni

Nodi cyfleoedd newydd a chyfleoedd sydd eisoes yn bodoli o ran prosiectau → Asesu yn erbyn fframwaith y cytunwyd arno → Blaenoriaethu prosiectau ar y rhestr fer → Datblygu dulliau cyflawni → Monitro cynnydd

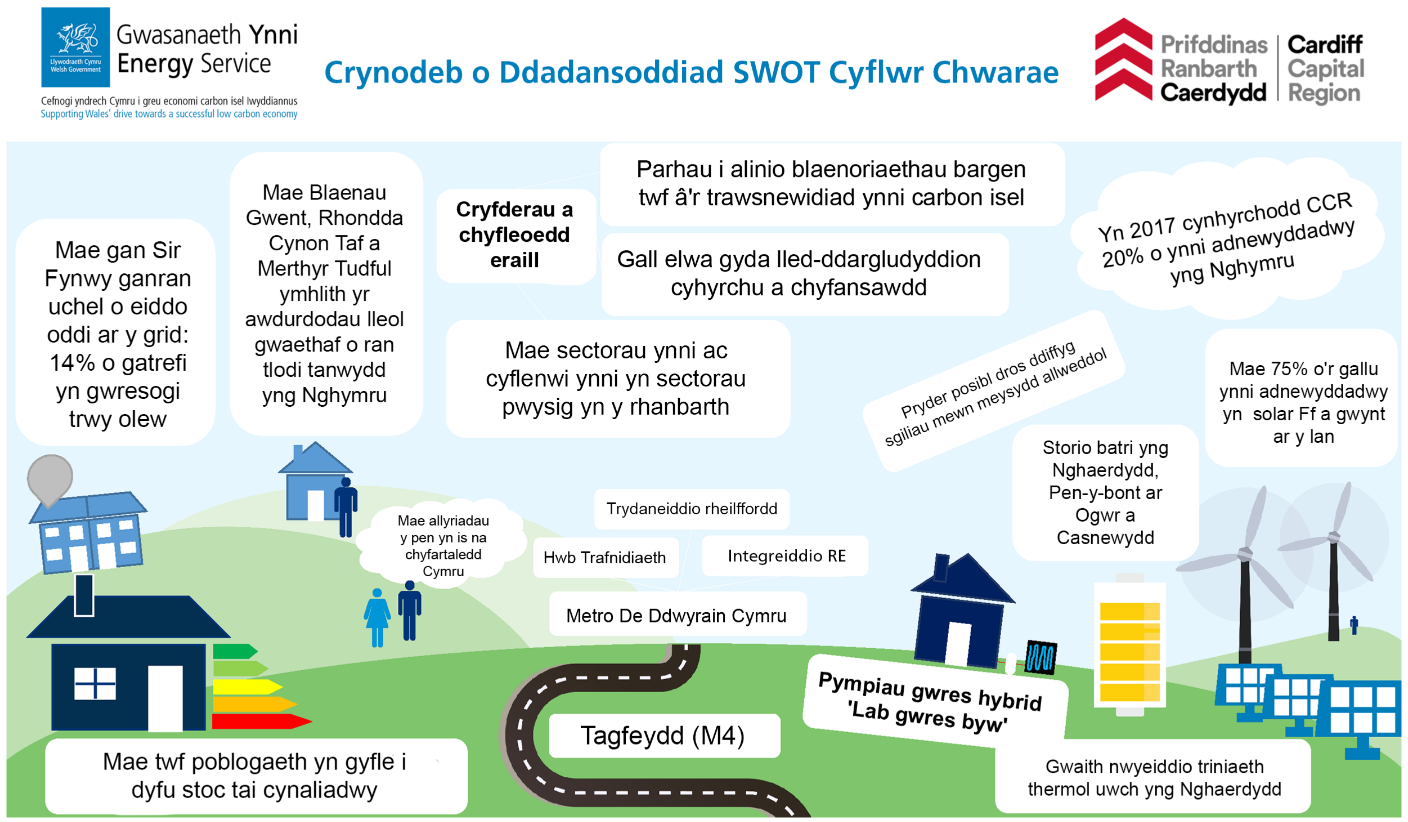

Ffigur 2: Graffig enghreifftiol o weithdy 'y sefyllfa' bresennol o ran cynllunio ynni rhanbarthol a gynhaliwyd gan y Gwasanaeth Ynni ar gyfer Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Astudiaethau seilwaith fflyd a cherbydau trydanol

Mae lleihau allyriadau nwyon tŷ gwydr o drafnidiaeth yn her gynyddol bwysig i'r sector cyhoeddus. Cwblhaodd y Gwasanaeth Ynni astudiaethau ymchwil i'r posibilrwydd o gael fflyd carbon isel yn rhanbarth Gwent, gydag wyth corff cyhoeddus yn cydweithio â'i gilydd, yn ogystal ag astudiaeth ar wahân ar gyfer Bro Morgannwg. Arweiniodd y gwaith hwn at y canlynol:

- Dadansoddiad manwl o batrymau defnyddio cerbydau ar hyn o bryd yn y sector cyhoeddus
- Asesiad o'r posibilrwydd technegol i newid y patrymau defnyddio cerbydau presennol a defnyddio cerbydau allyriadau isel iawn i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr
- Dadansoddi costau a buddiannau defnyddio cerbydau allyriadau isel iawn
- Opsiynau ar gyfer cyflwyno seilwaith gwefru cerbydau

Lansio Ffyniant i Bawb: Cymru Carbon Isel

Ym mis Mawrth 2019, gwnaeth y Gwasanaeth Ynni gefnogi Llywodraeth Cymru i lansio 'Ffyniant i Bawb: Cymru Carbon Isel' yng Nghaerdydd, gan gynnwys areithiau gan y Prif Weinidog, Mark Drakeford, Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol, Sophie Howe, a siaradwyr dylanwadol eraill. Mae'r ddogfen yn nodi cynllun datgarboneiddio cyffredinol i Gymru ac mae'n cyfeirio'n rheolaidd at y Gwasanaeth Ynni.

Prosiectau a gefnogir gan y Gwasanaeth Ynni

Cyfanswm y prosiectau a gefnogir yn; **141**

awdurdodau Lleol **22**

Awdurdod	Hydro	Solar Ff	Gwynt	Egni Eff	storio	gwres
Blaenau Gwent	1		1	3		1
Pen-y-bont ar Ogwr				1		2
Caerffili	3		2	1		
Caerdydd		8		13		
Sir Gar	1	1		3		
Ceredigion		1		1		2
Conwy		1	1	1		
Sir ddinbych	1	2	1	1		
Sir y Fflint		2		3		1
Gwynedd	3	6	1	2		
Ynys Môn		3	1	1		1
Merthyr Tudful		2		6		
Sir fynwy				2		
Castell-Nedd Port Talbot	1	6	1	3		1
Casnewyddd		3		6		
Sir Penfro		1	1	1		1
Powys				3		
Rhondda Cynon Taf		1	1	2		2
Abertawe		3		2	1	1
Torfaen		1		5		
Bro Morgannwg				2		1
Wrecsam		1		3